

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін факультету забезпечення оперативно-службової діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ООК 08 «ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ З ПРАКТИКУМОМ»
ОПП «Психологія»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність: 053 Психологія
Форма здобуття освіти: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Загальна психологія з практикумом» є обов'язковою для професійної підготовки здобувачів вищої освіти за ОПП «Психологія». Вивчається протягом 1-3-го семестрів на кафедрі психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у курсантів основ психологічних знань – підґрунтя глибокого і всебічного вивчення різних галузей психології, у тому числі практичних її аспектів; загальних закономірностей й механізмів функціонування людської психіки; різних аспектів психічної діяльності людини, а саме психічних фактів та явищ в житті людини, її становленні, розвиткові і поведінці; а також знань й умінь правильно їх пояснювати, враховувати і використовувати у своїй практичній професійній діяльності.

Основне завдання навчальної дисципліни полягає у засвоєнні курсантами не тільки первинної системи загальних психологічних знань, усвідомлення закономірностей функціонування людської психіки, психічного розвитку людини, умов становлення і розвитку особистості, але й набуття навичок активно взаємодіяти та впливати на психіку особистості, враховуючи її вікові та індивідуальні психологічні особливості, засоби впливу.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання, які передбачають здатність демонструвати знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез та оцінювання його складових, а саме:

ПРН-1 Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

1. Знати основні напрями, теорії, школи і концепції сучасної психології; теорію та методологію загальної психології; психологічну структуру особистості, особливості її життєдіяльності.

2. Розуміти зв'язок психіки з центральною нервовою системою людини, механізми і засоби психічної регуляції особистості та її психічного захисту; зміст психічних властивостей людини.

3. Застосовувати відповідні методики й тести для оцінки тих чи інших психічних явищ у житті людини, її властивостей і станів тощо.

4. Аналізувати та пояснювати психічні явища і процеси, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між ними, виявляти їх тенденції, шляхи розвитку.

5. Проектувати чинники психічного розвитку.

6. Оцінювати особливості психічних пізнавальних процесів, психічних властивостей та станів особистості.

ПРН-2 Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

1. Знати значення кожної психологічної підструктури особистості в її житті й діяльності.
2. Розуміти механізми і засоби психічної регуляції особистості та її психічного захисту.
3. Окреслювати актуальні проблеми психічного розвитку особистості.
4. Аналізувати психічні явища і процеси, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між ними, виявляти їх тенденції, шляхи розвитку.
5. Пояснювати особливості розвитку в особистості психічних пізнавальних процесів, у тому числі пам'яті, мислення, уяви тощо.
6. Встановлювати зв'язки між формами поведінки (реакціями) людини та її емоціями.

ПРН-3 Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань за допомогою державної та іноземної мов, в т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

1. Знати теоретичні та прикладні аспекти досягнень традиційних і нових психологічних шкіл, наукових напрямів, теорій і концепцій.
2. Розуміти підходи до вивчення особистості в зарубіжній і вітчизняній психології.
3. Використовувати теоретико-методологічні нароби науковців в галузі психології для психологічного аналізу психічних явищ у житті людини, її властивостей, станів тощо.
4. Тестувати психічні явища і процеси за допомогою валідного стандартизованого психодіагностичного інструментарію.
5. Збирати інформацію стосовно змісту та структури психологічних феноменів з різних джерел.
6. Обирати теоретико-методологічні підходи для аналізу процесів та явищ в галузі загальної психології.

ПРН-4 Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

1. Знати значення та зміст психічних процесів, властивостей та станів особистості.
2. Розуміти зв'язок психіки особистості з особливостями її формування та розвитку.
3. Застосовувати психологічні методи оцінки психічних явищ.
4. Аналізувати психічні явища і процеси у конкретній ситуації.
5. Узагальнювати результати психодіагностичних обстежень.
6. Здійснювати пошук рекомендацій стосовно покращення стану виявленої психологічної проблематики особистості.

ПРН-5 Самостійно обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

1. Знати алгоритм та принципи проведення психодіагностичного обстеження.
2. Інтерпретувати результати проведених досліджень.
3. Підбирати та використовувати методи дослідження відповідно до запиту клієнта.
4. Робити висновок за результатами проведення психодіагностичного обстеження.
5. Аргументувати вибір технологій психологічної допомоги відповідно до запиту.
6. Оформлювати протоколи психодіагностичного обстеження.

ПРН-6 Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, вміння дотримуватися процедури дослідження.

1. Знати процедуру проведення психологічного вивчення психологічних процесів та явищ.
2. Формулювати мету та завдання дослідження психологічних процесів та явищ.
3. Підбирати та застосовувати відповідні методики, тести опитувальники для оцінки психічних явищ, процесів, властивостей, станів тощо.
4. Аналізувати результати первинного психодіагностичного матеріалу.
5. Пояснювати причинно-наслідкові зв'язки психологічних феноменів.
6. Узагальнювати результати психодіагностичних обстежень.

ПРН-7 Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

1. Знати методи оцінювання достовірності одержаних результатів психологічного дослідження.
2. Розуміти механізми психічного відображення, перероблення інформації, регулятивні, спонукальні, проєктування у практичній діяльності.
3. Ілюструвати одержані результати психологічного дослідження.
4. Порівнювати одержані результати психологічного дослідження з нормами психічного розвитку.
5. Пропонувати шляхи покращення виявлених негативних проявів (особливостей) психологічних процесів, явищ тощо.
6. Передбачати напрямки надання психологічної допомоги.

ПРН-8 Формулювати розгорнутий аналіз досліджень, презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

1. Знати загальну структуру та етапи проведення психологічних досліджень.

2. Розуміти методологічні принципи наукового пізнання психології.
3. Застосовувати загальнонаукові методи аналізу психологічних даних та презентувати результати досліджень за допомогою таблиць, рисунків, графіків тощо.
4. Визначати негативні тенденції розвитку психічних феноменів.
5. Пропонувати способи розв'язання практичних завдань оптимізації поведінки та діяльності особистості.
6. Оцінювати наслідки виявлених проблем розвитку й діяльності особистості.

ПРН-15 Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

1. Знати внутрішні й зовнішні компоненти діяльності, характеристику регуляторних процесів та профпридатності.
2. Розуміти психологічні проблеми, специфіка та мотиви професійної діяльності психолога.
3. Застосовувати способи саморегуляції психологом власної діяльності..
4. Аналізувати структури мотивації професійної діяльності.
5. Синтезувати вимоги до особистості психолога та прикордонника.
6. Оцінювати та обирати напрямки професійного самовдосконалення та саморозвитку.

ПРН-16 Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

1. Знати етичний кодекс психолога.
2. Володіти навичками опановування і управління психічними процесами, функціями, здібностями тощо.
3. Застосовувати види психологічної практики у відповідності до етичних норм психолога.
4. Аналізувати психологічну готовність до здійснення професійної діяльності психолога та окреслення необхідних якостей, які забезпечуватимуть успіх професійної діяльності.
5. Синтезувати набуті психологічні знання в процес становлення особистості психолога як фахівця.
6. Розробляти способи підвищення успішності діяльності психолога.

ВИКЛАДАЧ:

Відповідно до форми А-4.03.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Філософія, Вступ до спеціальності.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальні аудиторії, мультимедійний проектор, екран, ноутбук, навчальна література з навчальної дисципліни, модульне середовище кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Програмне забезпечення: пакет медичного ПЗ "Четверте покоління Системи психологічного дослідження особистості (СПДО) осіб, що вступають до лав ДПСУ та проходять службу в ООДК", модульне середовище академії – <https://10.241.24.43/course/index.php?categoryid=23>.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин															Форми підсумкового контролю										
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота										Індивідуальна робота					Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Контрольна робота					
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	курсова робота	модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів					розрахункове завдання	курсова робота	ІРГР	-----	
1	1	5,3	160	100	44			24		28		4													60			+
1	2	5	150	120	56			46		14				4											30		+	
2	3	4,7	140	60	16			16		16		6		6	60								60		20	+		
Усього за дисципліну		15	450	280	116			86		58		4	6	10	60								60		110			

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН.3.1.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.1; МК1.2; МК1.4; МК2.1; МК2.6; МК2.7; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК4.1; МК4.2.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	МК 1.1; МК 1.4; МК1.6; МК2.1; МК2.6; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.2
ЗК-2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	МК 1.1; МК 1.2; МК 1.4; МК1.6; МК2.1; МК2.6; МК2.7; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.2
ЗК-4	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	МК 1.1; МК 1.2; МК 1.4; МК1.6; МК2.1; МК2.6; МК2.7; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.2
ЗК-5	Здатність до адаптації та дії у новій ситуації, бути критичним і самокритичним.	МК 1.1; МК 1.4; МК1.6; МК2.1; МК2.6; МК2.7; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.2
ЗК-6	Здатність планувати та управляти часом, приймати обґрунтовані рішення. Здатність працювати автономно, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	МК2.1; МК2.6; МК2.8; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.2.
ЗК-7	Здатність генерувати нові ідеї, виявляти, ставити та вирішувати завдання у процесі професійної діяльності і практичних ситуаціях.	МК2.1; МК2.6; МК2.7; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.2.
Фахові компетентності спеціальності		
ФК-1	Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.	МК1.1; МК 1.2; МК2.1; МК2.3; МК2.6; МК2.7; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.2.
ФК-2	Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.	МК2.1; МК2.3; МК2.6; МК2.7; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.2.
ФК-3	Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.	МК2.1; МК2.3; МК2.6; МК2.7; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.2.
ФК-4	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.	МК2.1; МК2.3; МК2.6; МК2.7; МК2.8; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.2.
ФК-5	Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.	МК2.1; МК2.3; МК2.6; МК2.7; МК2.10; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.2.
ФК-7	Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.	МК2.1; МК2.3; МК2.6; МК2.7; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.2.
ФК-10	Здатність дотримуватися норм професійної етики.	МК2.6; МК2.7; МК4.1; МК4.2.

**ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ
КУРСАНТАМИ**

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-1	Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН3.2	МК1.1; МК 1.2; МК2.1; МК2.3; МК2.6; МК2.7; МК2.8; МК3.1;МК4.1; МК4.2.
ПРН-2	Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН3.2	МК1.1; МК 1.2; МК2.1; МК2.3; МК2.6; МК2.7; МК2.8; МК3.1;МК4.1; МК4.2.
ПРН-3	Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань за допомогою державної та іноземної мов, в т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН3.2	МК1.1; МК 1.2; МК2.1; МК2.3; МК2.6; МК2.7; МК2.8; МК2.8; МК3.1;МК4.1; МК4.2.
ПРН-4	Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН3.2	МК1.1; МК 1.2; МК2.1; МК2.3; МК2.6; МК2.7; МК2.8; МК3.1;МК4.1; МК4.2.
ПРН-5	Самостійно обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН3.2	МК1.1; МК 1.2; МК2.1; МК2.3; МК2.6; МК2.7; МК2.8; МК2.10; МК3.1;МК4.1; МК4.2.
ПРН-6	Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, вміння дотримуватися процедури дослідження.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН3.2	МК1.1; МК 1.2; МК2.1; МК2.3; МК2.6; МК2.7; МК2.8; МК3.1;МК4.1; МК4.2.
ПРН-7	Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН3.2	МК1.1; МК 1.2; МК2.1; МК2.3; МК2.6; МК2.7; МК2.8; МК3.1;МК4.1; МК4.2.
ПРН-8	Формулювати розгорнутий аналіз досліджень, презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН3.2	МК1.1; МК 1.2; МК2.1; МК2.3; МК2.6; МК2.7; МК2.8; МК3.1;МК4.1; МК4.2.
ПРН-15	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН3.2	МК1.1; МК 1.2; МК2.1; МК2.3; МК2.6; МК2.7; МК2.8; МК2.10; МК3.1;МК4.1; МК4.2.
ПРН-16	Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН3.2	МК1.1; МК 1.2; МК2.1; МК2.3; МК2.6; МК2.7; МК2.8; МК3.1;МК4.1; МК4.2.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Розрахунок годин 280

Календарний план проходження курсу

№ теми	Найменування теми	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин												Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
1	Етапи розвитку психології	6	Л2	Сз2	Пр2										09	1/1Л(2); 1/2Сз(2); 1/3Пр(2)	6
2	Напрями, школи і концепції сучасної психології	6	Л2	Л2	Сз2										09	2/1Л(2); 2/2Л(2); 2/3Сз(2))	6
3	Предмет, завдання і галузі сучасної психологічної науки	4	Л2	Сз2											09	3/1 Л(2); 3/2Сз(2)	4
4	Функціонування центральної нервової системи людини, психіка її	6	Л2	Л2	Сз2										09	4/1Л(2); 4/2Л(2); 4/3Сз(2)	6
5	Психіка і психічне, їх взаємодія	6	Л2	Сз2	Пр2										10	5/1Л(2); 5/2Сз(2); 5/3Пр(2)	6
6	Психічна норма, ненормативність і ненормальність	4	Л2	Сз2											10	6/1Л(2); 6/2Сз(2);	6
7	Методологічний простір наукової психології	4	Л2	Сз2											10	7/1Л(2); 7/2Сз(2)	4

№	Найменування	Кількість	Номери, вид занять та кількість годин											Місяці	Номери тем, занять	Кількість
			Л2	Л2	Сз2	Пр2										
8	Методи психології	8	Л2	Л2	Сз2	Пр2								10	8/1Л(2); 8/2 Л(2); 8/3Сз(2); 8/4Пр(2)	8
9	Зміст та структура особистості	8	Л2	Л2	Сз2	Пр2								11	9/1Л(2); 9/2Л(2); 9/3Сз(2); 9/4Пр(2)	8
10	Теорії особистості	8	Л2	Л2	Сз2	Пр2								11	10/1Л(2); 10/2Л(2); 10/3Сз(2); 10/4Пр(2)	8
11	Ментально-психічна підструктура особистості	8	Л2	Л2	Сз2	Пр2								11	11/1Л(2); 11/2Л(2); 11/3Сз(2); 11/4Пр(2)	8
12	Відчуття як психічний пізнавальний процес	8	Л2	Сз2	Пр2	Пр2								11	12/1Л(2); 12/2Сз(2); 12/3Пр(2); 12/4Пр(2)	8
13	Сприймання як психічний пізнавальний процес	10	Л2	Л2	Сз2	Пр2	Пр2							12	13/1Л(2); 13/2Л(2); 13/3Сз(2); 13/4Пр(2); 13/5Пр(2)	10
14	Увага як особлива форма психічної діяльності	10	Л2	Л2	Сз2	Пр2	Пр2							12	14/1Л(2); 14/2Л(2); 14/3Сз(2); 14/4Пр(2); 14/5Пр(2)	10
Контрольна робота		4	Кр4											12	Кр(4)	4
15	Уява та уявлення в житті й діяльності людини	14	Л2	Л2	Л2	Сз2	Пр2	Пр2	Пр2					01	15/1Л(2); 15/2Л(2); 15/3Л(2); 15/4Сз(2); 15/5Пр(2); 15/6Пр(2); 15/6Пр(2)	14
16	Пам'ять людини	18	Л4	Л2	Сз2	Л2	Пр2	Пр2	Пр2	Пр2				01	16/1Л(4); 16/2Л(2); 16/3Сз(2); 16/4Л(2); 16/5Пр(2); 16/6Пр(2); 16/7Пр(2); 16/8Пр(2)	18

№	Найменування	Кількість	Номери, вид занять та кількість годин											Місяці	Номери тем, занять	Кількість	
			Л2	Л2	Сз2	Л2	Пр2	Пр2	Пр2	Пр2							
17	Мислення особистості	16	Л2	Л2	Сз2	Л2	Пр2	Пр2	Пр2	Пр2					01	17/1Л(2); 17/2Л(2); 17/3Сз(2); 17/4Л(2); 17/5Пр(2); 17/6Пр(2); 17/7Пр(2); 17/8Пр(2)	16
18	Мова й мовлення як особливе психічне	8	Л2	Л2	Сз2	Пр2									01	18/1Л(2); 18/2Л(2); 18/3Сз(2); 18/4Пр(2); 18/5Пр(2)	8
19	Воля та її характеристика	6	Л2	Сз2	Пр2										02	19/1Л(2); 19/2Сз(2); 19/3Пр(2)	6
20	Емоції та почуття	4	Л2	Сз2											02	20/1Л(2); 20/2Сз(2)	4
21	Емоційне реагування та властивості емоцій	6	Л2	Л2	Сз2										03	21/1Л(2); 21/2Л(2); 21/3Сз(2)	6
22	Ідентифікація емоцій та управління ними	4	Л2	Пр2											03	22/1Л(2); 22/2Пр(2)	4
23	Теорії емоцій та їх характеристика	8	Л2	Пр2	Л2	Пр2									03	23/1Л(2); 23/2Пр(2); 23/3Л(2); 23/4Пр(2)	8
24	Функції та значення емоцій в поведінці й діяльності людей	6	Л2	Л2	Пр2										03	24/1Л(2); 24/2Л(2); 24/3Пр(2)	6
25	Розуміння емоційних станів та емоційних властивостей людини	6	Л2	Л2	Пр2										04	25/1Л(2); 25/2Л(2); 25/3Пр(2)	6
26	Почуття людини та їх значення	6	Л2	Л2	Пр2										04	26/1Л(2); 26/2Л(2); 26/3Пр(2)	6

№	Найменування	Кількість	Номери, вид занять та кількість годин											Місяці	Номери тем, занять	Кількість	
27	Вплив емоцій на поведінку людей та емоційні типи	6	Л2	Пр2	Пр2										05	27/1Л(2); 27/2Пр(2); 27/3Пр(2)	6
28	Професійні, вікові й статеві особливості емоційно-почуттєвої сфери людини	4	Л2	Пр2											05	28/1Л(2); 28/2Пр(2)	4
29	Емоції при патології	4	Л2	Пр2											05	29/1Л(2); 29/2Пр(2)	4
Диференційований залік		4	Дз4												06	Дз(4)	4
30	Психічні стани та їхній вплив на поведінку й діяльність особистості	10	Л2	Сз2	Пр2	Пр2	Пр2								09	30/1Л(2); 30/2Сз(2); 30/3Пр(2); 30/4Пр(2); 30/5Пр(2)	10
31	Спрямованість особистості	6	Л2	Сз2	Пр2										09	31/1Л(2); 31/2Сз(2); 31/3Пр(2)	6
32	Біопсихічна підструктура в психологічній структурі особистості	6	Л2	Сз2	Пр2										10	32/1Л(2); 32/2Сз(2); 32/3Пр(2)	6
33	Зміст соціопсихічної підструктури особистості	6	Л2	Сз2	Пр2										10	33/1Л(2); 33/2Сз(2); 33/3Пр(2)	6
34	Здібності, їх значення в життєдіяльності людини	6	Л2	Сз2	Пр2										11	34/1Л(2); 34/2Сз(2); 34/3Пр(2)	6

№	Найменування	Кількість	Номери, вид занять та кількість годин											Місяці	Номери тем, занять	Кількість	
35	Мотивація особистості. Теорії мотивації	6	Л2	Сз2	Пр2										11	35/1Л(2); 35/2Сз(2); 35/3Пр(2)	6
36	Діяльність та її психологічний аналіз	4	Л2	Сз2											12	36/1Л(2); 36/2Сз(2)	4
37	Діяльність психолога	4	Л2	Сз2											12	37/1Л(2); 37/2Сз(2)	4
Курсова робота		6	Кдр6												12	Кдр(6)	6
Екзамен		6	Е6												12	Е(6)	6
Всього		280													Всього		280

Умовні скорочення:

Лекція – Л

Індивідуальне заняття – Із

Диференційований залік – Дз

Практичне заняття – Пз

Контрольна робота – Кр

Екзамен – Е

Семінарське заняття – Сз

Курсова, дипломна робота (проект) – Кдр

Заняття, що обов'язкове для оцінювання - Пз2

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
І курс					
1 семестр					
1			10	Етапи розвитку психології	
	1	лекція	2	<u>Основні історичні етапи розвитку психологічної науки</u> 1. Етап передісторії та етап історії психології. 2. Донаукова (міфологічна), філософська та наукова психологія. 3. Етапи розвитку психології за історичними епохами: культурологічний підхід 4. Розвиток психологічної науки з огляду на її предмет.	[1.1] с. 31-40, 227-254 [1.2] с. 4-67
	2	семінар	2	<u>Історичні етапи розвитку психології</u> 1. Розуміння психології у період від давнини до другої половини XIX століття. 2. Науковий етап розвитку психології.	[1.1] с. 77-80 [1.5] с. 23-29 [2.9] с. 51-65
	3	практичне заняття	2	<u>Міф про Психею</u> 1. Сюжетна лінія міфу. 2. Чинники, що перешкоджали щастю Психеї. 3. Чинники, що сприяли успішному подоланню труднощів. 4. Уроки міфу – формування поведінкової стратегії (самостійно).	[2.4] с. 59-96
		самостійна робота	4	1. Визначення місця структуралізму та функціоналізму в психологічній науці. 2. Сутність культурологічного підходу до визначення історичних етапів розвитку психологічної науки. 3. Основні підходи до визначення історичних етапів розвитку психологічної науки	[1.1] с. 18-40 [1.2] с. 24-43
2			10	Напрями, школи і концепції сучасної психології	
	1	лекція	2	<u>Основні психологічні концепції та школи психології (ч.1)</u> 1. Структуралізм, функціоналізм, психоаналіз, фрейдизм, неофрейдизм. 2. Гештальтпсихологія та гештальттерапія.	[1.1] с. 44-82 [1.5] с. 23-29 [2.9] с. 51-65

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
	2	лекція	2	<u>Основні психологічні концепції та школи психології (ч.2)</u> 1. Трансперсональна психологія. Біхевіоризм. Рефлексологія В. Бехтерева. Необіхевіоризм. 2. Теорія соціального вчення Дж. Роттера. Гуманістична психологія.	[1.1] с. 44-82 [1.5] с. 23-29 [2.9] с. 51-65
	3	семінар	2	<u>Історія психологічної думки на теренах України</u> 1. Психологічні уявлення від дохристиянських часів до XVIII ст. 2. Розвиток психологічної думки в Україні наприкінці XVIII–початку XX ст. 3. Деякі тенденції розвитку психологічної думки після жовтневого перевороту 1917 року. 4. Розвиток і занепад психологічної думки у Харкові (1917–1941). 5. Внесок Г. С. Костюка і його послідовників у розвиток психологічної науки.	[1.1] с. 77-80 [1.5] с. 23-29 [2.9] с. 51-65
		самостійна робота	4	1. Ознайомлення з науковою діяльністю З. Фрейда. 2. Опрацювання наукових праць З. Фрейда («Я і Воно», «Вступ до психоаналізу», «Психологія несвідомого», «Тлумачення сновидінь») 3. Опрацювання наукових праць А. Маслоу («Мотивація і особистість», «Нові виміри людської природи», «У напрямку до психології буття», «Релігії, цінності і вершинні переживання») 4. Опис змісту базових перинатальних матриць у вченні С. Гроффа	[2.4] с. 59-96
			8	<u>Предмет, завдання і галузі сучасної психологічної науки</u>	
3	1	лекція	2	<u>Психологія в пошуках предмета дослідження</u> 1. Предмет психології в досягненнях традиційних і нових психологічних шкіл, наукових напрямів, теорій і концепцій. 2. Сучасні погляди на розуміння предмета психології. 3. Найбільш загальні завдання психології у третьому тисячолітті. Галузі психології.	[1.1] с. 200-226 [1.2] с. 279-354 [2.6] с. 20-49
	2	семінар	2	<u>Сучасна психологічна наука, її предмет і завдання</u>	[1.1] с. 256-294

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				1. Сучасне розуміння предмета психології: підходи і погляди. 2. Завдання психології на сучасному етапі розвитку людства. 3. Основні галузі психології.	[1.2] с. 314-354 [2.2] с. 134-160
		самостійна робота	4	1. З'ясування змісту та значення парапсихології в розвитку сучасної психологічної науки. 2. Обґрунтування найбільш точного визначення предмету психології із усіх відомих.	[1.1] с. 278-300 [2.5] с. 200-250
			10	Функціонування центральної нервової системи людини, її психіка	
	1	лекція	2	<u>Структура і функціонування центральної нервової системи.</u> 1. Центральна нервова система людини, спинний та головний мозок. 2. Підкірка. Локалізація психічних функцій у корі головного мозку. 3. Системна діяльність кори головного мозку. Динамічний стереотип.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
4	2	лекція	2	<u>Взаємодія між психікою і вищою нервовою системою людини</u> 1. Філогенез психіки. 2. Розвиток психіки в онтогенезі.	[1.1] с. 31-40, 227-254
	3	семінар	2	<u>Структура людської психіки.</u> 1.Будова центральної нервової системи людини. 2.Підкірка. Локалізація психічних функцій у корі головного мозку. 3.Системна діяльність кори головного мозку та динамічний стереотип. 4.Філогенез психіки та характеристика онтогенетичного розвитку психічних функцій.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
		самостійна робота	4	1. Характеристика механізмів психіки. 2. Асиметрія півкуль головного мозку та специфіка психічних процесів.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407
5			10	Психіка і психічне, їх взаємодія	
	1	лекція	2	<u>Психіка як форма активного відображення навколишньої</u>	[1.1] с. 31-40,

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				<u>дійсності.</u> 1. Внутрішнє й зовнішнє психічне. Взаємодія психіки і психічного. 2. Психологічне знання і можливості його використання. 3. Сутність психічного з точки зору категорії відображення. 4. Способи закріплення і передачі психологічних знань.	227-254 [1.2] с. 4-67
	2	семінар	2	<u>Погляди на психіку і психічне в сучасній науці.</u> 1. Підходи до розуміння людської психіки і психічного до XXI століття. 2. Багатосистемність та багаторівневність психіки. 3. Генетична неоднорідність людської психіки та нерівномірність її розвитку. 4. Загальна послідовність дій у спостереженні типів поведінки курсантів у спілкуванні (за схемою спостереження О. Залужного). 5. Особливості формування еталонних зразків поведінки	[1.1] с. 44-82, с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [1.5] с. 23-29 [2.4] [2.9] с. 51-65
	3	практичне заняття	2	<u>Розвиток психіки та свідомості</u> 1. Генетична неоднорідність людської психіки та нерівномірність її розвитку. 2. Загальна послідовність дій у спостереженні типів поведінки курсантів у спілкуванні (за схемою спостереження О. Залужного). 3. Особливості формування еталонних зразків поведінки.	[1.1] с. 44-82 [1.5] с. 23-29 [2.9] с. 51-65
		самостійна робота	4	1. Опис індивідуальних особливостей власної психіки. 1. Порівняння індивідуальних проявів психіки. 2. Багаторівневність психіки: несвідомий, підсвідомий, свідомий і надсвідомий рівні. 2. Багатосистемність психіки: психічні процеси, психічні стани, психічні властивості, психічні утворення.	[1.2] с. 398-407
			8	Психічна норма, ненормативність і ненормальність	
6	1	лекція	2	<u>Проблема психічної норми й ненормальності</u> 1. Характеристика відхилень у психічному розвитку людини.	1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				2. Критерії психічної аномалії (дезонтогенезу) і психічні норми. 3. Біологічні та соціальні умови ненормативного психічного розвитку. 4. Причини та наслідки ненормативного психічного розвитку. Рівні ненормативного психічного розвитку.	
	2	семінар	2	<u>Психічна норма та відхилення від неї</u> 1. Поняття «психічна норма», «ненормативність» та «ненормальність». 2. Причини відхилення у психічному розвитку людини. 3. Рівні ненормативного психічного розвитку	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
		самостійна робота	4	1. Аналіз основних підходів до розуміння психічної норми у психологічній науці. 2. Складання порівняльної характеристики нормативної і ненормативної поведінки (на основі індивідуальних спостережень).	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
			10	Методологічний простір наукової психології	
7	1	лекція	2	<u>Методологія наукової психології</u> 1. Поняття та основні функції методології психологічної науки. 2. Методологічний простір наукової психології. 3. Принципи психології.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	2	семінар	2	<u>Методологія і принципи психології</u> 1. Методологічне підґрунтя наукової психології. 2. Принципи психології та їх значення.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
		самостійна робота	6	1. Опис принципів власного онтопсихологічного рівня. 2. Характеристика принципів теоретичної психології.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407
8			12	Методи психології	

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
	1	лекція	2	<u>Пізнавальні (дослідницькі) методи психологічного дослідження</u> 1. Етапи психологічного дослідження. 2. Організаційні, емпіричні, інтерпретаційні методи та методи обробки даних. 3. Методи активного впливу на особистість. 4. Психологічна консультація, корекція, тренінг (вправи, ділові ігри), терапія та реабілітація. 5. Методи регулювання, формування і спрямування поведінки та діяльності.	[1.1] с. 200-226, с. 302-322 [1.2] с. 279-354, с. 398-407 [2.4] [2.6] с. 20-49
	2	лекція	2	<u>Експеримент як основний метод психологічних досліджень</u> 1. Психологічний експеримент як основний метод дослідження у різних галузях психології. Види експерименту. 2. Причини викривлення експериментальних даних. 3. Квазіекспериментальні дослідження.	[1.1] с. 44-82 [1.5] с. 23-29 [2.9] с. 51-65
	3	семінар	2	<u>Принципи та емпіричні методи психології</u> 1. Принципи та методи психології. 2. Етапи проведення психологічного дослідження 3. Метод спостереження. Метод експерименту. Метод опитування. 4. Інтерв'ю та бесіда. Аналіз продуктів діяльності. 5. Соціометричний та референтометричний методи. 6. Біографічний метод. Трудовий метод. Метод контент-аналізу в психологічних дослідженнях	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407; [2.4]
	4	практичне заняття	2	<u>Метод тестування в різних галузях психологічних знань</u> 1. Сутність та особливості застосування методу тестування. 2. Вимоги до методу тестування. 3. Типи психодіагностичних тестів.	[1.1] с. 77-80 [1.5] с. 23-29 [2.9] с. 51-65
		самостійна робота	4	1. Порівняльна характеристика понять: «методологія», «метод», «методика». 2. Виокремлення етапів і формулювання завдання кожного етапу психологічного дослідження. 3. Складання плану бесіди (за самостійно обраною темою).	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				4. Розробка анкети на тему: «Чому Ви обрали професію психолога?». 5. Апробація підготовленої бесіди. 6. Проведення анкетування. 7. Обробка та інтерпретація отриманих даних бесіди та анкетування.	
			12	Зміст та структура особистості	
9	1	лекція	2	<u>Особистість у сучасній психології</u> 1. Поняття «особистість» в психологічній науці. 2. Феноменологічний та онтологічний прояви особистості. 3. Класичні підходи щодо складових психологічної структури особистості. 4. Структура особистості у вітчизняній і зарубіжній психологічній науці.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	2	лекція	2	<u>Психологічні виміри особистості</u> 1. Структура особистості. 2. Внутрішній світ особистості 3. Переживання особистості. 4. Джерела активності особистості.	[1.1] с. 200-226 [1.2] с. 279-354 [2.6] с. 20-49
	3	семінар	2	<u>Підходи до розуміння психологічної структури особистості.</u> 1. Поняття «особистість» в психологічній науці 2. Феноменологічний та онтологічний прояви особистості 3. Класичні підходи щодо складових психологічної структури особистості 4. Структура особистості у вітчизняній і зарубіжній психологічній науці. 5. Ієрархічна структура особистості (за К. К. Платоновим).	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407
	4	практичне заняття	2	<u>Психологічні дослідження особистості</u> 1. Дослідження активності особистості та її життєвої позиції. 2. Дослідження індивідуальних проявів психіки особистості.	[1.1] с. 256-294 [1.2] с. 314-354 [2.2] с. 134-160
		самостійна робота	4	1. Психологічні характеристики особистості. 2. Функції та структура особистості.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
10			12	Теорії особистості	
	1	лекція	2	<u>Класифікація теорій особистості (ч.1)</u> 1. Теорії особистості у психоаналізі, функціоналізмі, біхевіоризмі, когнітивній і гуманістичній психології. 2. Жіночі теорії особистості. Факторні теорії особистості. 3. Теорії особистості В. Райха, Дж. Келлі, Г. Стека Салівана, А. Бандури, К. Левіна, Дж. Роттера, Р. Мея.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	2	лекція	2	<u>Класифікація теорій особистості (ч.2)</u> 1. Типологія особистості О.Ф Лазурського. 2. Погляди на психологію особистості С. Л. Рубінштейна, О. Г. Ковальова, Б. Г. Ананьєва, К. К. Платонова, О. М. Леонтьєва, Б. Ф. Ломова, В. М. М'ясішева. 3. Особистість в українській психології. Концепція особистості Г. С. Костюка.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407
	3	семінар	2	<u>Особистість у вимірах психологічної науки.</u> 1. Перший період активного наукового вивчення проблем особистості (В. Джемс, Е. Шпрангер, О. Ф. Лазурський, Е. Дюркгейм, П. Жане). 2. Концепції особистості Л. С. Виготського, С. Л. Рубінштейна, О. М. Леонтьєва, Б. Г. Ананьєва, К. К. Платонова. 3. Особистість в працях українських психологів	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	4	практичне заняття	2	<u>Психологічний аналіз особистості</u> 1. Психологічний аналіз власної особистості. 2. Виявлення особливостей особистості клієнта особистості.	[1.1] с. 278-300
		самостійна робота	4	1. Ознайомлення з працею В. Франкла «Людина в пошуках себе». 2. Ознайомлення з працею О. М. Леонтьєва «Індивід та особистість».	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407
11			12	Ментально-психічна підструктура особистості	
	1	лекція	2	<u>Поняття ментально-психічної підструктури особистості</u> 1. Ментально-психічні механізми психіки. 2. Світовідчуття, світосприйняття, світорозуміння.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
	2	лекція	2	<u>Ментально-психічні утворення етносу</u> 1. Психіка в енергетичній концепції (етнофора). 2. Ментально-психічне як відображення історико-культурного буття, соціально-національного досвіду.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	3	семінар	2	<u>Ментальність та світогляд особистості</u> 1. Ментальність особистості та її структура. 2. Комплекси та архетипи ментально-психічної підструктури особистості. 3. Світогляд особистості, його структура та функції. 4. Ментально-психічне як відображення історико-культурного буття, соціально-національного досвіду	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	4	практичне заняття	2	<u>Дослідження історико-культурного буття та соціально-національного досвіду родини</u> 1.Опис матеріальних і духовних цінностей, моральних принципів, укладу життя та світогляду родини. 2.Опис соціально-національного досвіду родини (формування національної свідомості в родині, особливості соціального життя родини на різних рівнях).	[2.5] с. 200-250
		самостійна робота	4	1. З'ясування впливу ментально-психічної підструктури особистості на її поведінку та діяльність 2. Характеристика ментальних особливостей української нації.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
12			12	Відчуття як психічний пізнавальний процес	
	1	лекція	2	<u>Відчуття як чуттєва форма пізнання дійсності</u> 1. Пізнавальна активність та діяльність. 2. Особливості чуттєвого та абстрактного пізнання 3. Види та властивості відчуттів. 4. Значення відчуттів у пізнавальній діяльності людини	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	2	семінар	2	<u>Відчуття як процес пізнання чуттєвого та абстрактного</u> 1. Пізнавальна активність та діяльність. Особливості чуттєвого та абстрактного пізнання 2. Поняття про відчуття. Фізіологічні основи відчуттів. 3. Види та властивості відчуттів. Значення відчуттів у	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				пізнавальній діяльності людини 4. Фізіологічні основи розвитку відчуттів. 5. Відчуття: норма та труднощі розвитку. Стимуляція сенсорного розвитку	
	3	практичне заняття	2	<u>Пороги чутливості</u> 1. Дослідження диференціального порога сенсорної чутливості 2. Методика ColorCompatibility Test.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	4	практичне заняття	2	<u>Техніки розвитку сенсорних відчуттів</u> 1. Техніки розвитку тактильних відчуттів 2. Техніки розвитку смакових, нюхових, зорових та слухових відчуттів.	[2.4] с. 59-96
		самостійна робота	4	1. Зв'язок відчуттів з властивостями зовнішнього і внутрішнього середовища організму. 2. Психофізіологічні механізми формування відчуттів. 3. Зміна чутливості аналізаторів та її причини	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407
			14	Сприймання як психічний пізнавальний процес	
13	1	лекція	2	<u>Сприймання як складний пізнавальний процес</u> 1. Поняття про сприймання. Відмінність сприймання від відчуття. 2. Особливості сприймання: предметність, цілісність, структурність, константність, апперцепція, осмисленість, вибірковість. Ілюзія сприймання. 3. Теорії сприймання.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	2	лекція	2	<u>Класифікація сприймання</u> 1. Спостереження та спостережливність. 2. Види сприймання за провідним аналізатором та за формами існування матерії. 3. Типи сприймання.	[1.1] с. 200-226 [1.2] с. 279-354 [2.6] с. 20-49
	3	семінар	2	<u>Сприймання як психологічний феномен</u> 1. Поняття про сприймання. Фізіологічні основи та особливості сприймання. 2. Виділення об'єкта в сприйманні. Значення попереднього	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				досвіду у сприйманні. Активний характер сприймання. 3. Теорії сприймання 4. Види сприймання. Індивідуальні розбіжності у сприйманні і спостереженні. Спостережливість 5. Методи та психодіагностичні методики дослідження. Розвиток сприймання в онтогенезі.	
	4	практичне заняття	2	<u>Дослідження спостережливості та ілюзій сприйняття</u> 1. Методика дослідження спостережливості. 2. Особливості дослідження ілюзій сприймання.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	5	практичне заняття	2	<u>Дослідження особливостей сприймання</u> 1. Дослідження типу сприймання за роботою провідних аналізаторів. 2. Дослідження сприймання довжин ліній та кутових величин.	[1.1] с. 44-82 [1.5] с. 23-29 [2.9] с. 51-65
		самостійна робота	4	1. Підготувати матеріал «Зорові ілюзії людини». 2. Провести дослідження спостережливості, сприймання часу, пізнавального контролю під час сприймання.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
			16	Увага як особлива форма психічної діяльності	
	1	лекція	2	<u>Увага як психічний пізнавальний процес</u> 1. Поняття про увагу та уважність. 2. Фізіологічне підґрунтя уваги. Процеси збудження і гальмування. 3. Функції уваги. Її значення у сприйманні, пам'яті, мисленні, виконанні різних видів діяльності й спілкуванні людини.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4] [1.2] с. 398-407
14	2	лекція	2	<u>Дослідження уваги</u> 1. Індивідуальні властивості уваги. 2. Методи та методики дослідження уваги 3. Розвиток уваги та управління увагою	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	3	семінар	2	<u>Увага як психологічний феномен</u> 1. Поняття про увагу. Сутність та зміст уважності. 2. Фізіологічне підґрунтя уваги. Процеси збудження і гальмування. 3. Теорії уваги	[2.4]

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				4. Характеристика форм та видів уваги. 5. Індивідуальні властивості уваги. Уважність як властивість особистості. 6. Методи та методики дослідження уваги. Розвиток уваги та управління увагою	
	4	практичне заняття	2	<u>Вимірювання концентрації та вибіркості уваги</u> 1. Вимірювання концентрації уваги методом П'єрона-Рузера. 2. Вимірювання вибіркості уваги за допомогою тестового бланку, олівця і секундоміра	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	5	практичне заняття	2	<u>Дослідження переключення уваги</u> 1. Дослідження переключення уваги за допомогою таблиць Шульте. 2. Дослідження переключення уваги «Інтелектуальна лабільність».	[2.4] с. 59-96
		самостійна робота	6	1. Дослідження особливостей розподілу уваги («Зворотня лічба») 2. Дослідження особливостей переключення уваги («Червоно-чорна таблиця», «Розміщення чисел») 3. Визначення коефіцієнту точності уваги (коректурні таблиці).	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407
Контрольна робота			4		
Разом за І семестр			160		
2 семестр					
			16	Уява та уявлення в житті й діяльності людини	
15	1	лекція	2	<u>Уява як психічний пізнавальний процес</u> 1. Поняття про уяву. Фізіологічне підґрунтя уяви. 2. Функції та види уяви. 3. Мимовільна і довільна уява.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	2	лекція	2	<u>Характеристика уявлення як психічного пізнавального процесу</u> 1. Процес уявлення. Форми уявлення. 2. Уявлення пам'яті, їх характерні особливості та види.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	3	лекція	2	<u>Дослідження уяви та уявлень</u> 1. Властивості й види уяви. Методи дослідження.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				2. Властивості й види уявлень. Методи дослідження.	[2.4]
	4	семінар	2	<u>Уява та уявлення як психологічні феномени</u> 1. Поняття про уяву. Процес створення образів уяви. 2. Акцентування. Аглотинація. Alegорія. Створення типових образів. 3. Види уяви залежно від характеру діяльності людини та за її змістом. 4. Поняття про уявлення та процес його утворення. 5. Уявлення пам'яті, їх характерні особливості та види 6. Індивідуальні особливості уявлення та уяви людини.	[1.1] с. 200-226, с. 302-322 [1.2] с. 279-354, с. 398-407; [2.4]; [2.6] с. 20-49
	5	практичне заняття	2	<u>Дослідження індивідуальних особливостей та продуктивності уяви</u> 1. Дослідження індивідуальних особливостей уяви. 2. Дослідження продуктивності уяви за допомогою набору тесту Роршаха.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	6	практичне заняття	2	<u>Дослідження особливостей творчої уяви та аглотинації</u> 1. Дослідження особливостей творчої уяви. 2. Робота з явищем аглотинації.	[1.1] с. 44-82 [1.5] с. 23-29 [2.9] с. 51-65
	7	практичне заняття	2	<u>Дослідження яскравості-чіткості уявлень, просторових уявлень</u> 1. Дослідження просторових уявлень методом хронометрії розумових дій за методикою Шепарда. 2. Оцінка уявлень за методом саморанжирування за допомогою опитувальника Д. Маркса.	[1.1] с. 77-80 [1.5] с. 23-29 [2.9] с. 51-65
		самостійна робота	2	1. Уява та індивідуальна творчість. 2. Значення уявлення для прикордонника.	[2.4]
			20	Пам'ять людини	
16	1	лекція	4	<u>Пам'ять як психічний пізнавальний процес</u> 1. Теорії пам'яті. Фізіологічне підґрунтя пам'яті. 2. Процеси пам'яті: запам'ятовування, зберігання, відтворення та забування. 3. Мимовільне та довільне запам'ятовування.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	2	лекція	2	<u>Класифікація пам'яті за видами, типами та властивостями</u>	[1.1] с. 200-226

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				1. Образна, емоційна, рухова і словесно-логічна пам'ять. 2. Миттєва (сенсорна), короткотривала та довготривала пам'ять. Оперативна пам'ять.	[1.2] с. 279-354 [2.6] с. 20-49
	3	семінар	2	<u>Пам'ять, мнемічні властивості особистості</u> 1. Пам'ять як психічний пізнавальний процес. 2. Єдність і відмінність теорій пам'яті. 3. Визначення пам'яті. Види пам'яті. 4. Види відтворення. Впізнавання. Згадування. Спогади. 5. Забування, його причини і боротьба з ним. Індивідуальні відмінності пам'яті. 6. Значення мнемічних властивостей у структурі професійної особистості психолога.	[1.1] с. 256-294, с. 302-322; [1.2] с. 314-354, с. 398-407; [2.2] с. 134-160; [2.4]
	4	лекція	2	<u>Дослідження пам'яті</u> 1. Індивідуальні відмінності пам'яті. 2. Розвиток пам'яті 3. Методи дослідження властивостей пам'яті.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	5	практичне заняття	2	<u>Вимірювання об'єму короткочасної пам'яті та опосередкованого запам'ятовування.</u> 1. Вимірювання об'єму короткочасної пам'яті за методом Джекобсона. 2. Дослідження опосередкованого запам'ятовування.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	6	практичне заняття	2	<u>Дослідження переважного типу, безпосереднього й опосередкованого запам'ятовування.</u> 1. Дослідження безпосереднього й опосередкованого запам'ятовування за методикою подвійної стимуляції Лурія й Леонтьєва. 2. Дослідження переважного типу запам'ятовування.	[1.1] с. 44-82 [1.5] с. 23-29 [2.9] с. 51-65
	7	практичне заняття	2	<u>Вимірювання об'єму пам'яті.</u> 1. Вимірювання об'єму оперативної пам'яті. 2. Дослідження короткочасної зорової й слухової пам'яті на числа й букви.	[1.1] с. 77-80 [1.5] с. 23-29 [2.9] с. 51-65
	8	практичне	2	<u>Практика застосування мнемотехнік.</u>	[1.1] с. 302-322

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
		заняття		1. Практика використання основних мнемотехнічних методів. 2. Мнемічні прийоми: буквенний код, асоціації, рими, співзвуччя, метод римської кімнати.	[1.2] с. 398-407 [2.4]
		самостійна робота	2	1. Ознайомлення з фізіологічними, біохімічними та психологічними теоріями пам'яті. 2. З'ясування основних причин забування. 3. З'ясування сутності патологічних порушень пам'яті, амнезій. 4. Дослідження особливостей короткотривалої і довготривалої пам'яті. 5. Формулювання способів розвитку короткотривалої та довготривалої пам'яті.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
			18	Мислення особистості	
17	1	лекція	2	Мислення як психічний пізнавальний процес 1. Значення мислення в житті людини. Теорії мислення. 2. Розумові дії. Розумові операції. 3. Форми та різновиди мислення	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407
	2	лекція	2	<u>Мислення як процес розв'язання завдання</u> 1. Мислення як складна аналітико-синтетична діяльність мозку. 2. Мислення та інтелект.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	3	семінар	2	<u>Мислення та інтелектуальні відмінності особистості</u> 1. Сутність мислення, його значення в житті та діяльності людини. 2. Основні ідеї різних теорій мислення. 3. Єдність інтелекту та професійного мислення. Три рівні інтелектуальної активності. Проблемна ситуація та шляхи її подолання. 4. Мисленнєві дії та операції. Порівняння. Аналіз і синтез. Абстрагування і узагальнення. Судження. Умовиводи. Поняття. Засвоєння понять. 5. Види мислення. Процес розв'язування задач. Індивідуальні відмінності в мисленні людей.	[1.1] с. 200-226, с. 302-322; [1.2] с. 279-354 [2.6] с. 20-49
	4	лекція	2	<u>Дослідження мислення</u>	[1.1] с. 302-322

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				1. Індивідуальні особливості мислення. 2. Методи дослідження властивостей мислення.	[1.2] с. 398-407 [2.4]
	5	практичне заняття	2	<u>Оцінка рівня розвитку розумових операцій</u> 1. Практика використання тесту Р. Айзенка. 2. Тест «Прогресивні матриці Д. Равена. 3. Тест інтелекту Р. Б. Кеттелла.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	6	практичне заняття	2	<u>Дослідження понятійного мислення</u> 1. Дослідження понятійного мислення за допомогою методик: «Порівняння понять», «Виключення зайвого», 2. Дослідження понятійного мислення за допомогою методик: «Логіка зв'язків», «Логічність умовиводів».	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	7	практичне заняття	2	<u>Дослідження аналітичного мислення</u> 1. Дослідження аналітичного мислення за допомогою методики «Логічні закономірності» Метью Ліпмана. 2. «Оцінка кількісних відносин». 3. «Встановлення закономірностей».	[1.1] с. 44-82 [1.5] с. 23-29 [2.9] с. 51-65
	8	практичне заняття	2	<u>Дослідження індивідуальних особливостей мислення</u> 1. Визначення лабільності-ригідності мислення за допомогою методики словесного лабіринту. 2. Дослідження активності вербального і наочно-образного мислення.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
		самостійна робота	2	Опрацювання на вибір однієї із робіт з хрестоматійного збірника «Психологія мислення»	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407
			10	Мова й мовлення як особливе психічне	
18	1	лекція	2	<u>Мова як специфічний людський засіб спілкування</u> 1. Мова як суспільне явище, засіб організації людських стосунків, як система знаків. 2. Мовлення як процес використання людиною мови для спілкування.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	2	лекція	2	<u>Мовлення як рефлексорний процес</u> 1. Центри мовлення. Механізми мовлення. 2. Сприймання мовлення. Розуміння мовлення.	[1.1] с. 200-226 [1.2] с. 279-354 [2.6] с. 20-49

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				3. Спілкування як процес взаємообміну інформацією та емоціями.	
	3	семінар	2	<u>Мова як знакова система. Мовленнєві властивості особистості</u> 1. Поняття про мову. Походження мови та її функції. 2. Основні елементи мови: словниковий склад і граматична будова. 3. Види мовлення. Усне мовлення. Письмове мовлення. Внутрішнє мовлення. 4. Індивідуальні особливості мовлення.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	4	практичне заняття	2	<u>Дослідження темпу мовної діяльності.</u> 1. Дослідження темпу усної мовної діяльності. 2. Оцінка мовної діяльності за допомогою методу семантичного диференціала Ч. Осгуда.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
		самостійна робота	2	1.Оцінка якості мовлення за методикою «Карта контролю стану мовлення» 2. Побудова індивідуального профілю аудіатора. 3. Оцінка комунікативного контролю в спілкуванні (адаптований варіант тесту М. Снайдера)	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407
			8	Воля та її характеристика	
	1	лекція	2	<u>Воля як свідоме управління людиною своєю діяльністю й поведінкою</u> 1. Поняття про волю та її функції. Локус контролю. 2. Проста та складна вольова дія. Вольовий акт. Вольові якості особистості. Вольова регуляція поведінки. 3. Методи дослідження вольової сфери особистості.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
19	2	семінар	2	<u>Воля як психологічна категорія.</u> 1. Сутність волі в контексті вітчизняних та зарубіжних психологічних концепцій. 2. Взаємозв'язок волі з іншими сферами особистості. 3. Мимовільні і довільні дії. Основні фази складної вольової дії. 4. Вольові якості особистості.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	3	практичне	2	<u>Дослідження вольової сфери особистості</u>	[2.5] с. 200-250

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
		заняття		1. Шкала локусу контролю Дж. Роттера. 2. Тест вольового самоконтролю (тест-опитувальник О. Зверькова та Е. Ейдмана). 3. Дослідження імпульсивності (тест-опитувальник В. Лосенкова).	
		самостійна робота	2	1. Опрацювання наукової роботи В. О. Іваннікова «Психологічні механізми вольової регуляції». 2. Виявлення залежності вольового зусилля від установки та мети. 3. Характеристика значення гри у розвитку волі дитини. 4. Складання програми самовиховання волі.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
			6	Емоції та почуття	
20	1	лекція	2	<u>Емоції та почуття як психічні процеси</u> 1. Взаємозалежність емоцій та почуттів. Їх основні функції. 2. Класифікація емоцій та почуттів у психологічній науці. 3. Методи дослідження емоційної сфери особистості	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	2	семінар	2	<u>Емоції та почуття як психічні явища</u> 1. Підходи до розуміння емоцій та почуттів у психологічній науці. 2. Переживання як необхідна умова виникнення емоцій та почуттів. 3. Особливості дослідження емоцій та почуттів	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
		самостійна робота	2	1. Ознайомлення з науковою працею К. Ізарда «Психологія емоцій». 2. Характеристика страхів та фобій.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407
			8	Емоційне реагування та властивості емоцій	
21	1	лекція	2	<u>Емоційне реагування на подразник</u> 1. Фізіологічний та експресивний компонент емоційного реагування. 2. Мімічні, психомоторні, звукові та мовні засоби експресії.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	2	лекція	2	<u>Характеристика емоційного реагування</u> 1. Емоційний тон як реакція на відчуття і враження.	[2.6] с. 20-49 [1.1] с. 200-226

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				2. Емоції як реакція на ситуацію. 3. Настрій як явище і стан.	[1.2] с. 279-354
	3	семінар	2	<u>Поділ емоцій та почуттів людини у психологічній науці. Аналіз емоцій</u> 1. Класифікація емоцій та почуттів закордонними психологами. 2. Поділ емоцій радянськими психологами. 3. Класифікація емоцій та почуттів психологами України. 4. Емоції очікування і прогнозу. Фрустраційні емоції. 5. Комунікативні емоції. Інтелектуальні емоції	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
		самостійна робота	2	Опис домінуючих фрустраційних, комунікативних та інтелектуальних емоцій (на основі самоспостереження).	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407
			6	Ідентифікація емоцій та управління ними	
22	1	лекція	2	<u>Емоції як вираження станів, намірів та установок людини</u> 1. Експресія обличчя. Ідентифікація емоцій за мімікою та пантомімікою. 2. Емоційний інтелект. Емоційна пам'ять. Емоційний слух. 3. Культурні особливості й точність розпізнавання емоцій.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	2	практичне заняття	2	<u>Визначення особливостей різних видів емоційного реагування.</u> 1. Особливості емоційного тону як реакції на відчуття і враження. 2. Рекомендації щодо управління настроєм.	[1.2] с. 398-407 [2.4]
		самостійна робота	2	Фіксування та інтерпретування мімічних, пантомімічних та мовленнєвих проявів емоцій у значимих інших (на основі спостереження)	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
			10	Теорії емоцій та їх характеристика	
23	1	лекція	2	<u>Огляд теорій емоцій в психології (ч.1)</u> 1. Еволюційна теорія емоцій Ч. Дарвіна. «Асоціативна» теорія В. Вундта. Психоорганічні теорії Джемса-Ланге і Кеннона-Барда. Активнація теорія Ліндсея-Хебба. 2. Психоаналітична теорія емоцій. Судинна теорія вираження емоцій І. Уейнбаума і її модифікація. Біологічна теорія емоцій П.К. Анохіна.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
	2	практичне заняття	2	<u>Теорії емоцій у науковій думці.</u> 1. Класифікація теорій емоцій. 2. Характеристика основних теорій емоцій.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	3	лекція	2	<u>Огляд теорій емоцій в психології (ч.2)</u> 1. Фрустраційні теорії емоцій. Когнітивістські теорії емоцій. Когнітивно-фізіологічна теорія емоцій С. Шехтера. 2. Пізнавальна теорія емоцій М. Арнольд-Р. Лазаруса. Інформаційна теорія емоцій П. В. Симонова. 3. Теорія диференціальних емоцій К. Ізарда. Анатомо-фізіологічна теорія емоцій Дж. Грея.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407
	4	практичне заняття	2	<u>Характеристика основних емоційних явищ</u> 1. Емоції людини і тварини. 2. Види емоцій і почуттів. 3. Афекти. Настрої. Пристрасті. 4. Феноменологія емоційних явищ.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407
		самостійна робота	2	Розгляд основних положень фрустраційних та когнітивістських теорій емоцій	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407
			8	Функції та значення емоцій в поведінці й діяльності людей	
24	1	лекція	2	<u>Значення і функції емоцій у керуванні поведінкою та діяльністю людей</u> 1. Відображально-оцінна роль емоцій. 2. Мотиваційне та спонукальне значення емоцій. 3. Емоції як маркування значимих цілей, як механізм ухвалення рішення.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	2	лекція	2	<u>Значення емоцій в оцінці досягнутих результатів</u> 1. Потреба в емоційному насиченні. Активаційно-енергетичне значення емоцій. 2. Прикладне значення емоцій: комунікативне, оздоровче та деструктивне. 3. Використання емоцій як засобу маніпулювання іншими.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	3	практичне заняття	2	<u>Значення емоцій в оцінці досягнутих результатів</u> 4. Потреба в емоційному насиченні. Активаційно-енергетичне	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				значення емоцій. 5. Прикладне значення емоцій: комунікативне, оздоровче та деструктивне. 6. Використання емоцій як засобу маніпулювання іншими. 7. <u>Емоції як вираження станів, намірів та установок людини.</u> 8. Ідентифікування емоцій за мімікою, пантомімікою та мовленням	[2.4]
		самостійна робота	2	1. Опис значення емоцій як засобу маніпулювання людьми. 2. Дослідження впливу емоцій на здоров'я людини (на основі спостереження)	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
			8	Розуміння емоційних станів та емоційних властивостей людини	
	1	лекція	2	<u>Емоційні стани людини</u> 1. Характеристика емоційних станів, які виникають у процесі діяльності. 2. Стрес як стан емоційної напруженості та нудота як стан монотонії. 3. Феномен «емоційного вигорання».	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
25	2	лекція	2	<u>Вплив емоцій на зміну фізіологічних і психофізичних параметрів людини.</u> 1. Емоційні властивості людини: емоційна збудливість, глибина переживання емоцій, емоційна ригідність-лабільність. 2. Емоційна сприйнятливність, чутливість. Емоційна стійкість. 3. Експресивність. Гіпомімія й гіпермімія.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	3	практичне заняття	2	<u>Психологічний аналіз емоційних станів та емоційних властивостей особистості.</u> 1. Зміст та види емоційних станів. 2. Емоційна сприйнятливність, чутливість. Емоційна стійкість. 3. Експресивність. Гіпомімія й гіпермімія 4. Характеристика емоційних властивостей особистості.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
		самостійна робота	2	1. Складання порівняльної характеристики афективного, стресового та фрустраційного станів	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				2. Розгляд основних положень фрустраційних та когнітивістських теорій емоцій.	
26			8	Почуття людини та їх значення	
	1	лекція	2	<u>Почуття як переживання людиною життєвого смислу предметів і явищ</u> 1. Співвідношення понять «емоції» і «почуття». 2. Характеристика позитивних почуттів. 3. Негативні почуття, їх спрямованість та потенціал.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	2	лекція	2	<u>Класифікація почуттів</u> 1. Симпатія. Почуття гордості. Задоволеність. Прихильність. Дружба. Пристрасть. Закоханість. Любов. 2. Антипатія. Ворожість. Ксенофобія. Цинізм. Заздрість. Ревнощі. Псевдопочуття.	[1.1] с. 200-226 [1.2] с. 279-354 [2.6] с. 20-49
	3	практичне заняття	2	<u>Значення позитивних та негативних почуттів у житті людини.</u> 1. Значення позитивних почуттів для людини. 2. Вплив негативних почуттів на поведінку й діяльність людини.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
		самостійна робота	2	Виділення критеріїв класифікацій почуттів в психології	[1.1] с. 302-322
27			8	Вплив емоцій на поведінку людей та емоційні типи	
	1	лекція	2	<u>Емоційна поведінка</u> 1. Види емоційної поведінки в процесі спілкування: резонування, відсторонення і дисонування. 2. Форми поведінки (реакцій) людини: екстрапунітивна, інтрапунітивна та імпунітивна 3. Акцентуаційні типи особистості за К. Леонгардом.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	2	практичне заняття	2	<u>Дослідження емоційних та вольових процесів</u> 1. Індивідуальні особливості емоційно-вольової сфери особистості. 2. Методи дослідження емоцій і почуттів.	[1.1] с. 31-40, 227-254 [1.2] с. 4-67
	3	практичне заняття	2	<u>Дослідження емоцій, настроїв та самопочуття</u> 1. Дослідження емоційної чуйності (методика «Шкала емоційного відгуку» А. Меграбяна та М. Епштейна).	[1.1] с. 256-294 [1.2] с. 314-354 [2.2] с. 134-160

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				2. Дослідження настроїв (шкала колірною діапазону настроїв (за О. М. Лутошкіним)). 3. Методика діагностики оперативної оцінки самопочуття, активності й настрою (САН). 4. Фізіономічний тест Куніна.	
		самостійна робота	2	Здійснення визначення типу акцентуації особистості за К. Леонгардом.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407
			6	Професійні, вікові й статеві особливості емоційно-почуттєвої сфери людини	
	1	лекція	2	<u>Професійні, вікові й статеві особливості прояву емоцій та почуттів</u> 1. Особливості емоційно-почуттєвої сфери у представників деяких професій. 2. Статеві особливості емоційно-почуттєвої сфери особистості. 3. Загальні тенденції вікових змін емоційно-почуттєвої сфери.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
28	2	практичне заняття	2	<u>Характеристика особливостей емоційно-почуттєвої сфери людини</u> 1. Особливості емоційної сфери прикордонників. 2. Розвиток емоційної сфери дитини, молоді та дорослої людини, людини похилого віку. 3. Статеві розходження в емоційній сфері.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407
		самостійна робота	2	1. З'ясування сензитивних періодів для розвитку емоцій. 2. Характеристика особливостей розвитку емоцій на різних вікових етапах.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
			6	Емоції при патології	
	1	лекція	2	<u>Патологічні зміни емоційно-почуттєвих властивостей особистості</u> 1. Перекручення емоційних реакцій. Патологічні емоційні стани. 2. Емоційно-почуттєва сфера при різних патологіях. 3. Критерії психічного здоров'я.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
29	2	практичне заняття	2	<u>Емоційні прояви у психічній нормі і патології</u> 1. Емоції у нормі та при соматичних, нервових та психічних розладах. 2. Зміни емоційно-чуттєвої сфери при соматичних та психічних	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				розладах. 3. Особливості відображення психічної діяльності людини нормі і патології	
		самостійна робота	2	1. Опис особливостей емоційно-почуттєвої сфери особистості на основі перегляду фільму Р. Земекіса «Форрест Гамп». 2. Опис особливостей емоційно-почуттєвої сфери аутиста на основі перегляду фільму С. Гоффмана «Людина дощу».	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
Диференційований залік			4		
Разом за 2 семестр			150		
Разом за I курс			310		
II курс					
3 семестр					
			12	Психічні стани та їхній вплив на поведінку й діяльність особистості	
	1	лекція	2	<u>Психічний стан особистості як компонент її психічної структури</u> 1. Поняття психічного стану особистості. Його сутність та зміст. 2. Класифікація психічних станів. 3. Індивідуальні особливості психічних станів: цілісність, рухливість і відносна стійкість.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
30	2	семінар	2	<u>Вплив психічних станів на поведінку і діяльність людини.</u> 1. Зміст, класифікація, індивідуальна своєрідність і типовість психічних станів. 2. Вплив позитивних психічних станів на поведінку людини. 3. Психічні стани, які дестабілізують поведінку й діяльність.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	3	практичне заняття	2	<u>Діагностика емоційного вигорання та невмотивованої тривожності</u> 1. Методика визначення рівня емоційного вигорання. 2. Експрес-діагностика схильності до невмотивованої тривожності (В.В. Бойко).	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	4	практичне заняття	2	<u>Діагностика стресу, соціальної адаптованості та фрустрованості</u> 1. Методика схильності до стресу й соціальної адаптації Холмса-Раге.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				2. Методика діагностики рівня соціальної фрустрованості Л. І. Вассермана (в модифікації В. Бойко).	
	5	практичне заняття	2	<u>Дослідження тривожності, фрустрованості, агресивності та ригідності</u> 1. Діагностика неадаптивних станів і властивостей особистості (Тест «Самооцінка психічних станів» Г. Айзенка). 2. Методика діагностики нервово-психічної стійкості.	[1.1] с. 111-125 [1.2] с. 150-230 [2.9] с. 51-65
		самостійна робота	2	1. Характеристика підходів до оцінки різних психічних станів особистості. 2. Прийоми і техніки регуляції психічних станів.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407
			8	<u>Спрямованість особистості</u>	
	1	лекція	2	<u>Спрямованість як властивість особистості</u> 1. Поняття про спрямованість особистості. Види спрямованості особистості. 2. Установки, настанови і тенденції. Потреби. Інтереси.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
31	2	семінар	2	<u>Характеристика спрямованості особистості як її властивості</u> 1. Головні компоненти спрямованості особистості. 2. Потреба як рушійна сила розвитку особистості та її активності. 3. Мотивація. Рівень домагань особистості.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	3	практичне заняття	2	<u>Діагностика досягнень особистості</u> 1. Опитувальник для оцінки потреби досягнення успіхів. 2. Шкала оцінки потреби в досягненні.	[1.1] с. 200-226 [1.2] с. 279-354 [2.6] с. 20-49
		самостійна робота	2	1. Дослідження структури потреб особистості. 2. Опис рівня домагань особистості.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407
			8	<u>Біопсихічна підструктура в психологічній структурі особистості</u>	
32	1	лекція	2	<u>Темперамент як вроджена властивість людської психіки</u> 1. Поняття про темперамент як властивість вищої нервової діяльності. 2. Характеристика темпераменту: сила, врівноваженість, рухливість процесів збудження і гальмування.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				3. Типи та властивості темпераменту.	
	2	семінар	2	<u>Зміст та значення біопсихічної підструктури особистості</u> 1. Генетичні та статеві особливості особистості. 2. Характеристика вікових особливостей індивіда. 3. Темперамент та індивідуальний стиль діяльності особистості. 4. Основні методи вивчення темпераментальних характеристик	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	3	практичне заняття	2	<u>Дослідження типу темпераменту</u> 1. Айзенка особистісний опитувальник (EPI). 2. Тест «Формула темпераменту» (А. Белов).	[1.1] с. 44-82 [1.5] с. 23-29 [2.9] с. 51-65
		самостійна робота	2	1. Тест «Дослідження психологічної структури темперамента» (Б. Смірнова). 2. Опитувальник для вивчення темпераменту Я. Стреляу.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
			8	Зміст соціопсихічної підструктури особистості	
	1	лекція	2	<u>Соціопсихічна підструктура особистості</u> 1. Досвід. Передавання та опановування суспільним досвідом. 2. Характер особистості: його риси та структура. 3. Джерела людського характеру. Умови і чинники його формування.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
33	2	семінар	2	<u>Характерологічні тенденції особистості</u> 1. Досвід та характер в контексті соціопсихічної підструктури особистості. 2. Типологія характерів Е. Кречмера, О. Лічко, К. Леонгарда, Е. Фромма. 3. Характер і воля людини. Характер і мотивація її поведінки.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	3	практичне заняття	2	<u>Дослідження характерологічних тенденцій особистості</u> 1. Дослідження характерологічних тенденцій (за Т. Лірі). 2. Дослідження схильності до ризику (тест А. Шмельова).	[1.1] с. 256-294 [1.2] с. 314-354 [2.2] с. 134-160
		самостійна робота	2	1. Визначення типів акцентуацій характеру за допомогою опитувальника К. Леонгарда. 2. Визначення особливостей характеру в спілкуванні («Чи сильний у вас характер» В. Роцаховського).	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407
34			8	Здібності, їх значення в життєдіяльності людини	

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
	1	лекція	2	<u>Здібності як складова інтрапсихологічної підструктури особистості</u> 1. Поняття про здібності. Ознаки наявності здібностей у людини. 2. Види здібностей. 3. Рівні здібностей: задатки, здібності, обдарованість, талант, геніальність. 4. Розвиток здібностей людини	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	2	семінар	2	<u>Здібності та умови перетворення задатків у здібності</u> 1. Поняття про здібності. Ознаки наявності здібностей у людини. 2. Види та рівні здібностей. 3. Чинники перетворення задатків у репродуктивні й творчі здібності. 4. Розвиток здібностей до різних видів діяльності	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	3	практичне заняття	2	<u>Дослідження загальних та професійних здібностей</u> 1. Методика «Диференційно-діагностичний опитувальник» (ДДО) Є. О. Клімова. 2. Методика оцінювання комунікативних та організаторських здібностей.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
		самостійна робота	2	1. Тест технічного розуміння Г.Беннета. 2. Тест художніх здібностей Дж.Хорна. 3. Тест міри музичної обдарованості К.Сішора.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
35			8	Мотивація особистості. Теорії мотивації	
	1	лекція	2	<u>Основні теорії мотивації особистості</u> 1. Процесуальні теорії мотивації: «Теорія Х», «Теорія Y», «Теорія Z». 2. Змістові теорії мотивації: А. Маслоу, ERG К. Альдерфера, Д. Макклеланда, Ф. Герцберга. 3. Процесуальні теорії мотивації: В. Врума, С. Адамса, Е. Локка, Портера-Лоулера. 4. Діагностика мотивації людини.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	2	семінар	2	<u>Характеристика основних теорій мотивації особистості</u> 1. Сутність та зміст процесуальних теорій мотивації.	[1.1] с. 302-322

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				2. Характеристика змістових теорій мотивації. 3. Значення процесуальних теорій мотивації.	[1.2] с. 398-407 [2.4]
	3	практичне заняття	2	<u>Діагностика спрямованості та мотивації схвалення</u> 1. Методика «Спрямованість особистості». 2. Методика діагностики соціально-психологічних установок особистості в мотиваційній і потребовій сферах (за О. Потьомкіною). 3. Шкала оцінки мотивації схвалення (Д. Марлоу та Д. Крауна).	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
		самостійна робота	2	Визначення системи мотивації професійної (провідної) діяльності прикордонника	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407
			8	<u>Діяльність та її психологічний аналіз</u>	
36	1	лекція	2	<u>Психологічна структура діяльності</u> 1. Внутрішні й зовнішні компоненти діяльності. 2. Мікроструктура й макроструктура як рівні психологічної структури діяльності. 3. Види діяльності.	[1.1] с. 304-328 [2.4]
	2	семінар	2	<u>Аналіз соціального характеру діяльності</u> 1. Основні види провідної діяльності: гра, навчання, праця, спілкування. 2. Значення спілкування у формуванні різних видів діяльності.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
		самостійна робота	2	1. Мотиви діяльності та поведінки особистості. 2. Загальна характеристика регуляторних процесів. 3. Склад саморегуляції діяльності, поведінки. 4. Загальна характеристика профпридатності.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407
			8	<u>Діяльність психолога</u>	
37	1	лекція	2	<u>Психологічна сутність та критерії професійної діяльності психолога</u> 1. Психологічні проблеми, специфіка та мотиви професійної діяльності психолога. 2. Етичний кодекс психолога. 3. Прогнозування успішності діяльності психолога.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.4]
	2	семінар	2	<u>Аналіз діяльності психолога.</u>	[1.1] с. 302-322

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				1. Професіограма психолога. 2. Способи саморегуляції психологом своєї діяльності.	[1.2] с. 398-407 [2.4]
		самостійна робота	2	1. Визначення структури мотивації професійної діяльності психолога. 2. Опис вимог до особистості психолога. 3. Емпатія та рефлексія психолога.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407
		індивідуальне завдання (курсова робота)	60	Виконання курсової роботи за заданою тематикою	
Курсова робота			6		
Екзамен			6		
Разом за 3 семестр			140		
Разом за 3 курс			140		
Усього за дисципліну			450		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Базова

- 1.1. Загальна психологія. / За загальною редакцією академіка С. Д. Максименка. Підручник. 2-ге вид., переробл. і доп. Вінниця: Нова Книга, 2004. 704 с.
- 1.2. М'ясоїд П. А. Загальна психологія: Навч. посіб. 3-тє вид., випр. Київ : Вища шк., 2004. 487 с..
- 1.3. Загальна психологія / Скрипченко О., Долинська Л., Огороднійчук З. та ін. Київ : АПН, 2002. 464 с.
- 1.4. Максименко С. Д., Зливков В. Л., Кузікова С. Б. Особистість у розвитку: психологічна теорія і практика. Монографія / Суми: Вид-во Сум.ДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. 430 с.
- 1.5 Варій М. Й. Загальна психологія.: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] 3-тє вид. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 1007 с.
- 1.6. Історія психології: від античності до початку ХХ століття : навч. посібник / Авт-уклад. О. П. Коханова, 2016. НВП «Інтерсервіс». 235 с.
- 1.7. Волошина В.В., Долинська Л.В., Ставицька С.О., Темрук О.В. Загальна психологія: Практикум: Навч. посібн. Київ : Каравела, 2005. 280 с.
- 1.8. Сергеєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасєка О. В. Загальна психологія. Навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 296 с.
- 1.9. Москалець В. П. Загальна психологія : підручник. Київ : Ліра-К, 2020. 564 с.

2. Допоміжна

- 2.1. Трофімов Ю.Л. Психологія : підручник. Київ : Либідь, 2008. 560 с.
- 2.2. Сергеєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасєка О. В. Загальна психологія . навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 296 с.
- 2.3. Діденко О. В., Матеюк О. А., Купчишина В. Ч. Дидактичні матеріали з психології : навчально-методичний посібник. Хмельницький : НАДПСУ, 2005. 100 с.
- 2.4. Корольчук М.С., Крайнюк В.М., Марченко В.М. Психологія: схеми, опорні конспекти, методики: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг.ред. М.С.Корольчука. Київ : Ельга, Ніка-Центр, 2011. 320 с.
- 2.5. Степанов О. М., Фіцула М. М. Основи психології і педагогіки : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2005. 520 с.
- 2.6. Цигульська Т. Ф. Загальна та прикладна психологія : навчальний посібник. Київ : Наукова думка, 2010. 190 с.
- 2.7 Лозниця В. С. Психологія і педагогіка: основні положення : навч. посіб. Київ : «ЕксОб», 1999. 304 с.

2.8. М'ясоїд П. А. Задачі з курсу загальної психології : навч. посіб. Київ : Вища школа, 2000. 183 с.

2.9. Психологія : підручник / Ю. Л. Трофімов, В. В. Рибалка, П. А. Гончарук та ін.; за ред. Ю. Л. Трофімова. 3-тє вид., стереотип. Київ : Либідь, 2001. 560 с.

3. Інформаційні ресурси в інтернет (інтранет)

1. М'ясоїд П. А. Загальна психологія : навч. посіб. 3-тє вид., випр. Київ : Вища шк., 2004. 487 с. URL : <https://cutt.ly/ZflwPHW>.

2. Варій М. Й. Загальна психологія.: підр. 3-тє вид. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 1007 с. URL : <https://cutt.ly/hflwGBJ>.

3. Загальна психологія. / За загальною редакцією академіка С. Д. Максименка. Підручник. 2-ге вид., переробл. і доп. Вінниця : Нова Книга, 2004. 704 с. URL : <https://cutt.ly/kflwLYf>.

4. Васянович Г. П. Основи психології : навчальний посібник. Київ : Педагогічна думка, 2012. 114 с. URL : <https://cutt.ly/VbY9B9C>.

5. Туриніна О. Л. Практикум з психології : Навч. посіб. Київ : МАУП, 2007. 328 с. URL : <https://cutt.ly/AbY3gUB>.

6. Практикум з психології : психодіагностичні методики для самопізнання / упорядник Періг І.М. Тернопіль : СМП «Тайп», 2017. 116 с. URL : <https://cutt.ly/ybY3II8>.

7. Практикум із загальної психології:робочий зошит: Методичні рекомендації до лабораторних занять з курсу «Практикум із загальної психології» (у 2-х частинах) / [уклад. Портницька Н.Ф., Гречуха І.А., Литвинчук А.І., Можаровська Т.В., Хоменко Н.В.] за ред. Портницької Н.Ф. Житомир Вид-во ЖДУ ім. І. Франка 2016. 273 с. URL : <https://cutt.ly/7bY3bxY>.

8. Резван О. О. Моргунова Н. С., Кір'янова О. В. Практикум із психології : навч. посібник / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 157 с. URL : <https://cutt.ly/rbY3T99>.

9. Волошина В.В., Долинська Л.В., Ставицька С.О., Темрук О.В. Загальна психологія: Практикум: Навч. посібн. — Київ : Каравела, 2005. 280 с. URL : <https://cutt.ly/RbY3Py2>.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;

- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

